

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **BMKco, s. r. o.**, se sídlem Kvítkovická 1533, Napajedla, zastoupená Mgr. Markétou Vojtáškovou, advokátkou se sídlem Kvítková 124, Zlín, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2018, č. j. 13911/2018-900000-317, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 12. 2019, č. j. 62 Af 57/2018 – 92,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 12. 2019, č. j. 62 Af 57/2018 – 92, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včasně podanou kasační stížností brojí žalovaný, jako stěžovatel, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), jímž bylo zrušeno shora označené rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“) a rozhodnuto o nákladech řízení o žalobě. Rozhodnutím žalovaného bylo k odvolání žalobkyně změněno rozhodnutí Celního úřadu pro Zlínský kraj (dále jen „celní úřad“) ze dne 26. 6. 2017, č. j. 24877/2017-640000-51 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) tak, že ve výrokové části byl za slova „...nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění účinném v okamžiku vzniku celního dluhu,“ vložen text „§ 265 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění účinném v okamžiku vzniku celního dluhu,“ přičemž v ostatním zůstalo prvostupňové rozhodnutí beze změny. Prvostupňovým rozhodnutím celní úřad doměřil žalobkyni částku cla v celkové výši 558 061 Kč, odpovídající výši rozdílu mezi částkou cla vyměřenou dřívějším rozhodnutím celního úřadu ze dne 11. 6. 2014, ev. č. MRN 14CZ640000153TT1S8 (dále jen „jednotný správní doklad“ nebo „JSD“) a částkou cla dlužnou ze zákona, a to na základě výsledků kontroly po propuštění zboží zahájené dne 19. 3. 2017 pod ev. č. NK0009/17/640501.

[2] Důvodem vzniku rozdílu v částkách cla bylo zjištění celního úřadu učiněné v rámci kontroly po propuštění zboží, že žalobkyně v příslušném jednotném správním dokladu (dále jen „JSD“) u položky č. 1 uvedla nesprávný kód „TW“, země původu Tchaj-wan, namísto správného kódu „CN“, země původu Čína. Vzhledem k tomu, že se jednalo o dovoz zboží deklarovaného položka „Vruty do dřeva, ze železa nebo ocelí“, zbožíový kód: 73181290 s TARIC kódem 99 celního sazebníku 2014, dále „Pružné podložky a jiné pojistné podložky, ze železa nebo ocelí“, zbožíový kód: 73182100 s TARIC kódem 98 celního sazebníku 2014, a „Podložky ze železa nebo ocelí“, zbožíový kód: 73182200 s TARIC kódem 98 celního sazebníku 2014, všechny se smluvní sazbou cla 3,7 %, avšak zemí původu zboží nebyl dle zjištění celního úřadu Tchaj-wan, nýbrž Čína, podléhalo předmětné zboží povinnosti platby antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky ve znění prováděcího nařízení Rady (EU) č. 924/2012 ze dne 4. října 2012, kterým se mění nařízení (ES) č. 91/2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky.

[3] Krajský soud shledal žalobu důvodnou. Ztotožnil se s žalobní námitkou, že stěžovatel nesprávně vyložil prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/278 ze dne 26. února 2016 o zrušení konečného antidumpingového cla uloženého na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky, rozšířeného na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli zasílaných z Malajsie bez ohledu na to, zda je u nich deklarován původ z Malajsie (dále jen „nařízení 2016/278“), kterým byla zrušena antidumpingová cla na dovoz spojovacích prostředků pocházejících z Čínské lidové republiky ukládaná dle nařízení Rady (ES) č. 91/2009 ze dne 26. ledna 2009 o uložení konečného antidumpingového cla na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky (dále jen „nařízení č. 91/2009“). Krajský soud přisvědčil žalobkyni, že stěžovatel nesprávně aplikoval zrušené nařízení č. 91/2009, dle kterého již v době jeho neúčinnosti bylo vůči žalobkyni zahájeno doměřovací řízení a také doměřeno antidumpingové clo. Krajský soud konstatoval, že v posuzované věci došlo ke zrušení antidumpingového cla na předmětné zboží nařízením 2016/278 ještě před zahájením doměřovacího řízení, v rámci něhož bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno. Podle čl. 1 nařízení 2016/278 se řízení týkající se tohoto dovozu zastavují. Ukládá-li toto ustanovení celním orgánům zastavit probíhající řízení týkající se dovozu předmětných výrobků, pak jistě není možné, aby celní orgány zahajovaly nová řízení týkající se dovozu předmětných výrobků po nabytí účinnosti nařízení 2016/278; opačný závěr by šel zcela proti účelu citovaného nařízení. Z dikce citovaného ustanovení měl krajský soud za zřejmé, že stěžovatel, resp. celní úřad, měl řízení o doměření konečného antidumpingového cla žalobkyni zastavit, resp. je vůbec neměl zahajovat. Nepřisvědčil stěžovateli argumentu, že k doměření konečného antidumpingového cla mohly celní orgány přistoupit i v době účinnosti nařízení 2016/278, protože žalobkyni bylo doměřeno clo, které jí mělo být vyměřeno již v prvotním rozhodnutí v celním řízení (JSD) podle tehdy platných a účinných právních norem. Krajský soud podotkl, že předmětné nařízení nerozlišuje řízení vyměřovací a doměřovací. Probíhající řízení, která mají být podle tohoto nařízení zastavena, a řízení, která *pro futuro* nemají být celními orgány vůbec zahajována, vymezuje prostřednictvím jejich předmětu (dovozu v něm vypočtených výrobků). V posuzované věci byl předmětem řízení dovoz nařízením 2016/278 označeného zboží a doměření konečného antidumpingového cla na takové zboží. Řízení tak nemělo být celním úřadem vůbec zahájeno bez ohledu na to, zda se jednalo o vyměřovací nebo doměřovací řízení či zda doměřované clo mělo být vyměřeno před vstupem nařízení 2016/278 v platnost. Naopak jedinou rozhodující skutečností bylo podle krajského soudu to, že řízení o dovozu předmětného zboží bylo zahájeno a probíhalo nadále i po vstupu nařízení 2016/278 v platnost a účinnost. Krajský soud z uvedeného důvodu uzavřel, že celní úřad pochybil, pokud podle nařízení 2016/278 řízení o doměření konečného antidumpingového cla žalobci zahájil a v něm rozhodl.

Současně soud podotkl, že povaha shledaného pochybení žalovaného činila bezpředmětným vypořádání zbývajících žalobních námitek.

[4] Stěžovatel označil v kasační stížnosti důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V nejobecnější rovině tedy napadá rozsudek krajského soudu z důvodu nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem v předcházejícím řízení.

[5] Krajský soud měl nesprávně vyložit čl. 1 nařízení 2016/278. Stěžovatel má za to, že formulace „a řízení týkající se tohoto dovozu se zastavuje“ vůbec nepojednává o zastavení jednotlivých celních řízení vedených na národní úrovni orgány celních správ členských států Evropské unie s konkrétními dovozci. Zmiňovaným „řízením“ se totiž již ze samotné větné skladby rozumí pouze jediné řízení, tj. právě antidumpingové řízení vedené Komisí Evropské unie, které je právně regulováno předpisy komunitárního práva. Takovéto antidumpingové řízení se obecně zahajuje na základě podnětu podaného jménem výrobního odvětví Unie a Komise pak zahájí šetření, jestliže výrobci, kteří podnět výslovně podpořili, tvoří minimálně 25 % celkové výroby Unie v příslušném odvětví. Výsledkem uvedeného antidumpingového řízení pak může být mj. přijetí nařízení o konečném antidumpingovém clu, jako tomu bylo v případě některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli majících původ v Čínské lidové republice; ani přijetím takového nařízení o antidumpingovém clu se však antidumpingové řízení samo o sobě nekončí, neboť přijaté antidumpingové opatření může mít omezenou časovou platnost a podléhá periodickému přezkumu ze strany Komise. Stěžovatel v ohledu výkladu pojmu „řízení“ užitého v čl. 1 nařízení 2016/278 poukazuje rovněž na preambuli nařízení č. 91/2009, z níž má vyplývat, že předmětné antidumpingové clo bylo Komisí uvaleno na dotčené výrobky na základě antidumpingového řízení zahájeného Komisí dne 9. 11. 2007 po obdržení podnětu ze dne 26. 9. 2007 podle čl. 5 nařízení Rady (ES) č. 384/96, o ochraně před dumpingovými dovozy ze zemí, které nejsou členy Evropských společenství. Stěžovatel rovněž obsáhle argumentuje v tom smyslu, že celní dluh vznikl žalobkyni již okamžikem přijetí celního prohlášení. Jelikož ke zrušení antidumpingového cla došlo až po vzniku celního dluhu, což označuje stěžovatel za nesporný fakt, je podstatné pouze to, že v době vzniku celního dluhu podléhal dovoz předmětného zboží uvedenému antidumpingovému clu. Současně stěžovatel podotkl, že potvrzení právního názoru krajského soudu by založilo příkrou nerovnost mezi dovozci, kteří antidumpingové clo řádně uhradili již při v návaznosti na své celní prohlášení, a kterým čl. 2 nařízení 2016/278 výslovně zapovídá nárok na vrácení takto zaplaceného antidumpingového cla, a dovozci, kteří svá celní prohlášení vyplnili z hlediska původu deklarovaného zboží nesprávně (jako tomu bylo v nynější věci).

[6] Krom výše uvedeného stěžovatel namítl, že případný rozpor uvalení antidumpingového cla na předmětné výrobky zmíněného původu s povinnostmi plynoucími Evropské unii ze Všeobecné dohody o clech a obchodu (konkrétně z Dohody o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu, tzv. „antidumpingové dohody“) nemůže mít vliv na platnost nařízení č. 91/2009, což judikoval Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 18. 10. 2018, č. C-207/17. Stěžovatel upozorňuje, že v souladu se zmíněným rozsudkem Soudního dvora následně rozhodoval i Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích ze dne 7. 1. 2019, č. j. 8 Afs 19/2017 – 41, ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Afs 57/2018 – 40, ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Afs 186/2017 – 64, a ze dne 7. 8. 2019, č. j. 4 Afs 152/2019 – 68.

[7] Žalobkyně nevyužila svého práva vyjádřit se ke kasační stížnosti.

[8] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná.

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje se stěžovatelem, že krajský soud vyložil čl. 1 nařízení 2016/278 nesprávně. Předmětné ustanovení zní: „*Konečné antidumpingové clo na dovoz některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli, jiných než z nerezavějící oceli, tj. vrtulí do dřeva (kromě vrtulí do pražců), závitorezových šroubů, ostatních šroubů a svorníků s hlavou (též s jejich maticemi nebo podložkami, ale kromě šroubů soustružených z tyčí, prutů, profilů nebo z drátů, o plném průřezu, s tloušťkou dřívku nepřesahující 6 mm a kromě šroubů a svorníků pro upevňování konstrukčních materiálů železničních tratí) a podložek, v současnosti kódů KN 7318 12 90, 7318 14 91, 7318 14 99, 7318 15 59, 7318 15 69, 7318 15 81, 7318 15 89, ex 7318 15 90, ex 7318 21 00 a ex 7318 22 00 (kódy TARIC 7318159021, 7318159029, 7318159071, 7318159079, 7318159091, 7318159098, 7318210031, 7318210039, 7318210095, 7318210098, 7318220031, 7318220039, 7318220095 a 7318220098) a pocházejících z Čínské lidové republiky, rozšířené na dovoz zasílaný z Malajsie bez ohledu na to, zda je u něj deklarován původ z Malajsie, se zrušuje a řízení týkající se tohoto dovozu se zastavuje.*“

[11] Není pochyb o tom, že „řízením“ je třeba v kontextu čl. 1 nařízení 2016/278 rozumět antidumpingové řízení ve smyslu čl. 5 nařízení Rady (ES) č. 384/96 ze dne 22. prosince 1995, o ochraně před dumpingovými dovozy ze zemí, které nejsou členy Společenství (dále jen „nařízení č. 384/96“).

[12] Podle čl. 5 odst. 9 nařízení č. 384/96 platilo, že „[p]okud se po ukončení konzultací potvrdí, že existuje dostatek důkazů pro zahájení řízení, zahájí Komise řízení ve lhůtě 45 dnů od obdržení podnětu a oznámí to v Úředním věstníku Evropských společenství. Nepostačují-li důkazy pro zahájení řízení, uvedomí o tom Komise žadatele po ukončení konzultací ve lhůtě 45 dnů od obdržení podnětu (zvýraznění doplněno NSS).“ V Úředním věstníku Evropské unie (C 267, 9. 11. 2007, s. 31) bylo zveřejněno „Oznámení o zahájení antidumpingového řízení týkajícího se dovozů některých spojovacích prostředků ze železa nebo oceli pocházejících z Čínské lidové republiky“. V části A. bodu 1. odst. (3) preambule nařízení č. 91/2009 je pak zcela zřetelně uvedeno, že „[ř]ízení bylo zahájeno dne 9. listopadu 2007 zveřejněním oznámení o zahájení v Úředním věstníku Evropské unie (dále jen „oznámení o zahájení“).“

[13] Z výše uvedeného Nejvyšší správní soud dovozuje, že nařízení č. 91/2009 bylo vydáno v rámci širšího antidumpingového řízení vedeného Komisí (původně) na základě nařízení č. 384/96. Posledně uvedené nařízení, jakožto tzv. „základní antidumpingové nařízení I“, bylo posléze nahrazeno nařízením Rady (ES) č. 1225/2009 ze dne 30. listopadu 2009, o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (dále jen „nařízení č. 1225/2009“ nebo „základní antidumpingové nařízení II“). Pokud tedy Komise nařízením 2016/278 mj. zastavila řízení, činila tak zcela zjevně ve vztahu k antidumpingovému řízení, v jehož rámci bylo zrušované nařízení č. 91/2009 prvotně vydáno. Pokud by komise antidumpingové řízení uvedeným ustanovením nezastavila, bylo by namíste i po zrušení antidumpingového cla (nařízení č. 91/2009) dále postupovat podle aktuálního základního antidumpingového nařízení a pokračovat v antidumpingovém řízení zahájeném již oznámením Komise ze dne 9. 11. 2007, zveřejněném Úředním věstníku Evropské unie. Vzhledem k tomu, že Komise zjevně nepovažovala za vhodné v antidumpingovém řízení pokračovat (patrně s ohledem na doporučení Orgánu pro řešení sporů při Světové obchodní organizaci), rozhodla se je zastavit. Z ničeho nevyplývá, že by snad Komise zamýšlela zastavit veškerá celní řízení vedená orgány celních správ jednotlivých členských států ve věcech celních povinností subjektů, které po čas účinnosti nařízení č. 91/2009 uskutečnily dovoz dotčených spojovacích prostředků ze železa nebo oceli, pocházejících z Čínské lidové republiky.

[14] Nejvyšší správní soud má za to, že již výše uvedené zcela postačuje ke konstataci, že krajský soud vyložil čl. 1 nařízení 2016/278 nesprávně. Pouze na okraj proto poznamenává, že se plně ztotožňuje také se stěžovatelem uplatněnou argumentací založenou na jazykové, jazykově-srovnávací, logické a systematické metodě právní interpretace.

[15] Dále Nejvyšší správní soud poznamenává, že z napadeného rozsudku je patrné, že důvodem kasace rozhodnutí žalovaného byl právě a pouze (nesprávný) názor krajského soudu, podle kterého bylo v rozporu se smyslem a účelem čl. 1 nařízení 2016/278 zahájit s žalobkyní doměřovací řízení na antidumpingové clo, pakliže v době zahájení doměřovacího řízení byla ostatní probíhající (ať již doměřovací nebo vyměřovací) řízení zastavena na základě zmíněného ustanovení. Krajský soud tedy neřešil otázku platnosti nařízení č. 91/2009 v době předcházející jeho formálnímu zrušení (ke kterému došlo nařízením 2016/278), a proto je stěžovatelova kasační argumentace v části týkající se této otázky nepřipadná.

[16] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou. Krajský soud nesprávně vyložil čl. 1 nařízení 2016/278, v důsledku čehož předmětné ustanovení nesprávně aplikoval a zatížil tak své rozhodnutí nezákonností dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyššímu správnímu soudu tak nezbylo než napadený rozsudek zrušit a vrátit věc krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.), v němž bude krajský soud zde vyjádřeným názorem Nejvyššího správního soudu vázán (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne v novém rozhodnutí krajský soud (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. srpna 2020

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu